

Anders Ravn Sørensen, Jeppe Nevers m.fl.

Søfartshistorier

320 sider

Gads Forlag

En meget flot og meget stor og detaljeret bog om danmarkshistorien til Søs. Bogen er skrevet i forsøget på at opveje og opskrive historien om Danmark som søfarts- og handelsnation. Forfatterne mener, at søfartens betydning ofte har stået i skyggen af de folkelige bevægelser og deres bedrifter i opbygningen af vores demokrati og landets udikling.

Det skal siges med det samme, at bogen er gennemillustreret med nogle meget, meget flotte billeder, lige fra Carl Lochers maleri af Skagen Rev Fyrskib, der nærmest i bogen har fået en 3-dimensionel virkning, så et maleri af grundlæggerne af Østasiatisk Kompagni, guldaldervirkning og så fotografier af diverse fiskeskippere med skægstubbe, frække smil og barkedede næver og så illustrationer af afrikanske arbejdere i færd med sukkerrørhøst på Sant Croix.

Man kan undre sig over, at så væsentlige indspark i moderne tiders søfartshistorie som Mercandia-rederierne, Per Henriksen, Sømændenes Forbund og Preben Møller Hansen, er nævnt minimalt eller slet ikke. Her må man så se det i det perspektiv, at det er de store linjer, forfatterne har valgt, specielt fra fortiden, og at man har gjort meget ud af at fortælle historierne om entreprenører som f.eks. H. Bang og Co., der får en meget stor og bred placering i bogen, samt søfartens betydning internationalt, f.eks. i Indien, i Hong Kong, under krigene, ved kabellægningerne, de nordatlantiske ekspeditioner, de globalt rejsende marinemalere, ØK, udførselsforbuddet i Danmark og udførselsforbuddene, der ikke stoppede smuglerne. Vi får da også i bogen en del fokus på forskellige varianter af smugleriet til søs og om, hvordan ladninger blev sendt hid og did, hvordan smugleren Tersgov i 1921 blev opdaget af en årvågen lods efter landsætning af en stor mængde tyskproduceret spiritus ved Kobæk Strand nær Skælskør.

Vi får historien om Esbjergfiskeriets storhed og fald, om nutidens havneinvesteringer i Århus, om datidens redningsvæsen i 1800-tallet, om Offue Geddes første ekspedition til Asien i , om grundstødte skibe f.eks. ved Hammeren, om Trankebar og mange, mange andre spændende episoder i skibsfarten.

Vi får også beskrivelser af, hvordan containerne forandrede havnene og havnemiljøet, hvad roll-on-roll-off kom til at betyde for dansk baconeksport, og *hvordan nutidens krav om tempo og fart i godstransporten til søs har krævet en gennemgribende omstilling til et moderne, mekaniseret og rationaliseret system*, som det hed i Ingeniøren i 1951 om de to nye skibe, Riberhus og Axelhus.

Forfatterne har valgt at tegne de store linjer i skibsfarten gennem tiden, linjer der tegner eventyret, og lægge meget sparsomt vægt på sømænd og arbejdsforhold. Man kan ikke have alt med i storværker; det kan være det kommer en anden gang. Man må i hvert fald sige, at her er tale om et storværk om et af nationens stolte kendetegn: Sø og vand og masser af søfartshistorier.